

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΟΛΧΙΚΟΥ ΦΑΣΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΗΡΗΣΤΟΣ Κ. ΣΩΚΟΣ | ΠΕΡΙΚΛΗΣ Κ. ΜΠΙΡΤΣΑΣ

ΔΑΕ 31

Περιεχόμενα

Πρόλογος	iii
Ιστορικό και δομή της έκδοσης	iv
Ευχαριστίες	v
Περιεχόμενα	vi

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
-----------------	---

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΛΧΙΚΟΥ ΦΑΣΙΑΝΟΥ	2
---	---

1.1 Ταξινόμηση – Πληθυσμιακή κατάσταση	2
1.2 Γεωγραφική κατανομή	3
1.3 Στοιχεία βιολογίας	5

2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ	8
---	---

Γενικά	8
--------	---

2.1 Η ανθρώπινη διάσταση των περιοριστικών παραγόντων	9
---	---

2.2 Αβιοτικοί περιοριστικοί παράγοντες	11
--	----

2.2.1 Κλίμα	11
-------------	----

2.2.2 Επιφανειακό νερό	12
------------------------	----

2.2.3 Έδαφος	13
--------------	----

2.3 Βιοτικοί περιοριστικοί παράγοντες	14
---------------------------------------	----

2.3.1 Βλάστηση – έμμεσες επιδράσεις των χρήσεων γης	14
---	----

2.3.1.1 Θέσεις διαβίωσης το φθινόπωρο και χειμώνα	14
---	----

2.3.1.2 Θέσεις χωροκράτειας και φωλεοποίησης	15
--	----

Δομή της βλάστησης και αρπακτικότητα	15
--------------------------------------	----

Τροφή	15
-------	----

2.3.1.3 Βλάστηση στις θέσεις ανατροφής των νεοσσών	15
--	----

Έμμεσες επιπτώσεις των γεωργικών φαρμάκων	15
---	----

2.3.1.4 Βλάστηση στις θέσεις κουρνιάσματος	15
--	----

2.3.1.5 Χωροχρονική εναλλαγή των πόρων	15
--	----

2.3.2 Αρπαγες	15
---------------	----

2.3.2.1 Θηλαστικά	15
-------------------	----

2.3.2.2 Αρπακτικά πτηνά	15
-------------------------	----

2.3.2.3 Κορακοειδή	15
--------------------	----

2.3.3 Ανταγωνιστές	15
--------------------	----

2.3.4 Παράσιτα	15
----------------	----

2.3.5 Γενετική υποβάθμιση	15
---------------------------	----

2.4 Άμεσες επιδράσεις των χρήσεων γης	15
--	----

2.4.1 Γεωργικές εργασίες	15
--------------------------	----

2.4.1.1 Θερισμός λειμώνων και σιτηρών	15
---------------------------------------	----

2.4.1.2 Κατεργασία εδάφους	15
----------------------------	----

2.4.1.3 Άρδευση	15
-----------------	----

2.4.1.4 Γεωργικά φάρμακα	15
--------------------------	----

2.4.1.5	Καύση της βλάστησης	29
2.4.2	Βόσκησις	30
2.4.3	Δασοπονία	30
2.5	Θήρα	31
2.5.1	Επίδραση του μεγέθους της κυνηγετικής κάρπωσης	31
2.5.1.1	Αρσενικός φασιανός	33
2.5.1.2	Θηλυκός φασιανός	35
2.5.2	Επίδραση της μεθόδου θήρας	36
2.5.3	Λοιπές επιδράσεις της θήρας	36
2.6	Συμπεράσματα	38
3.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΦΑΣΙΑΝΟΥ	40
3.1	Η ανθρώπινη διάσταση της διαχείρισης του φασιανού	40
3.1.1	Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση	40
3.1.2	Ένταξη της διαχείρισης του φασιανού στις χρήσεις γης	41
3.1.3	Ένταξη της διαχείρισης του φασιανού στην προστασία του περιβάλλοντος	43
3.2	Διαχείριση ενδιαιτήματος φασιανού	44
3.2.1	Ξυλώδης και υγροτοπική βλάστηση + φυτεύσεις	44
3.2.2	Περιορισμός των επιπτώσεων από τις αγροτικές εργασίες	46
3.2.2.1	Θερισμός	46
3.2.2.2	Καύση της βλάστησης	47
3.2.2.3	Κατεργασία του εδάφους	48
3.2.2.4	Γεωργικά φάρμακα	48
3.2.3	Βόσκησις	49
3.2.4	Αγροανάπαυση	50
3.2.5	Περιθώρια των αγρών	52
3.2.5.1	Διαχείριση των περιθωρίων των αγρών	53
	Αγροχημικά	53
	Κατεργασία του εδάφους	53
	Κοπή ξυλώδους και ποώδους βλάστησης	53
3.2.5.2	Εγκατάσταση περιθωρίων	54
3.2.6	Βιολογική γεωργία	56
3.2.7	Καλλιέργειες ποωδών φυτών για το φασιανό	56
3.2.7.1	Επιλογή φυτικών ειδών και καλλιεργητικές φροντίδες	57
3.2.7.2	Κατανομή των καλλιεργειών στο χώρο	58
3.2.7.3	Κατανομή των καλλιεργειών στο χρόνο	59
3.2.7.4	Διαμόρφωση των καλλιεργειών	60
3.2.8	Προσφορά τροφής	62
3.2.9	Προσφορά νερού	62
3.2.10	Διαχείριση της αρπακτικότητας και ανταγωνιστικότητας	63
3.2.10.1	Άμεσες τεχνικές περιορισμού της αρπακτικότητας	64
	Αλεπού	64

	Κορακοειδή	66
3.2.10.2	Έμμεσες τεχνικές περιορισμού της αρπακτικότητας	68
	Διαχείριση της βλάστησης	68
	Διαφοροποίηση της κοινότητας των αρπάγων	69
	Προσφορά εναλλακτικής λείας	69
3.2.11	Περιορισμός των επιπτώσεων των παρασίτων	70
3.3	Απελευθέρωση φασιανών	71
3.3.1	Διατήρηση ή αύξηση βιώσιμου πληθυσμού	71
3.3.2	Εγκατάσταση νέου ή ενδυνάμωση απειλούμενου πληθυσμού	72
3.3.3	Άμεση κάρπωση (put and take)	74
3.3.4	Εκπαίδευση κυνηγετικών σκύλων	76
3.3.5	Η ορθή χρήση της απελευθέρωσης	76
3.4	Αντιμετώπιση της γενετικής υποβάθμισης	77
3.4.1	Δράσεις διατήρησης της γενετικής ποικιλότητας	77
3.4.2	Δράσεις αποκατάστασης της γενετικής ποικιλότητας	77
3.5	Διαχείριση θήρας	78
3.5.1	Σύστημα θήρας και διαχείριση θηράματος	78
3.5.2	Διασφάλιση της θηρευτικής κάρπωσης	80
3.5.2.1	Κατανομή της κάρπωσης	80
3.5.2.2	Αειφορία της κάρπωσης	80
	Εφαρμογή της ΒΑΚ για τον αρσενικό φασιανό	82
	Εφαρμογή της ΒΑΚ για το θηλυκό φασιανό	82
3.5.3	Διασφάλιση της ποιότητας θήρας	83
3.5.4	Επιλογή και εφαρμογή των κυνηγετικών κανονισμών	84
3.5.4.1	Χρονικοί κανονισμοί θήρας	84
3.5.4.2	Χωρικοί περιορισμοί θήρας	85
3.5.4.3	Όριο κάρπωσης	85
3.5.4.4	Μέθοδος θήρας – κυνηγετικός εξοπλισμός	86
3.6	Συμπεράσματα	87
4.	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΚΟΛΧΙΚΟΥ ΦΑΣΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	88
4.1	Υφιστάμενη κατάσταση	88
4.2	Επιλογή είδους και υποείδους	90
4.3	Σχέδιο εγκατάστασης πληθυσμών κολχικού φασιανού	93
4.3.1	Γενικά	93
4.3.2	Επιλογή περιοχών	93
4.3.3	Προέλευση και αριθμός των προς απελευθέρωση κολχικών φασιανών	94
4.3.3.1	Γονιδίωμα	94
4.3.3.2	Τρόπος ανατροφής	95
4.3.3.3	Αριθμός φασιανών	95

4.3.4	Σύλληψη, μεταφορά και απελευθέρωση άγριων φασιανών	95
4.3.4.1	Σύλληψη άγριων φασιανών	96
	Σύλληψη με παγίδες	96
	Σύλληψη με προβολείς τη νύχτα	98
4.3.4.2	Χειρισμός φασιανών μετά τη σύλληψη	99
4.3.5	Πρόγραμμα παρακολούθησης πληθυσμού	100
4.3.6	Ειδικά προβλήματα και η αντιμετώπισή τους	101
4.3.6.1	Εξόντωση υβριδίων και άλλων υποειδών	101
4.3.6.2	Επιδράσεις του φασιανού σε άλλα είδη	102
4.3.6.3	Επιδράσεις του φασιανού στη θήρα	103
4.3.6.4	Ζημιές στη γεωργία	103
4.3.6.5	Άρπαγες	103
4.4	Συμπεράσματα	104
5.	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΧΙΚΟΥ ΦΑΣΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	105
5.1	Υφιστάμενη κατάσταση	105
5.1.1	Πληθυσμιακή κατάσταση του κολχικού φασιανού	105
5.1.2	Νομοθετικό καθεστώς	105
5.1.3	Απειλές	106
5.1.4	Προηγούμενες δράσεις	106
5.2	Η ανάγκη νέων δράσεων για τον κολχικό φασιανό	108
5.3	Προτεινόμενοι σκοποί και δράσεις	109
5.3.1	Το όραμα	109
5.3.2	Υλοποίηση του οράματος – σκοποί και δράσεις	109
5.3.2.1	Δράσεις στο Δ. Νέστου	110
	Πολιτικό, νομοθετικό και διοικητικό επίπεδο	110
	Ερευνητικό επίπεδο	110
	Διαχειριστικό επίπεδο	110
	Επίπεδο ενημέρωσης της κοινής γνώμης	111
5.3.2.2	Δράσεις εγκατάστασης πληθυσμών στην Ελλάδα	112
	Πολιτικό, νομοθετικό και διοικητικό επίπεδο	112
	Ερευνητικό επίπεδο	113
	Διαχειριστικό επίπεδο	113
	Επίπεδο ενημέρωσης της κοινής γνώμης	113
5.3.2.3	Διεθνείς δράσεις	114
5.	PROPOSED ACTION PLAN FOR THE BLACK-NECKED PHEASANT IN HELLAS	115
5.1	Existing situation	115
5.1.1	Population status of black-necked pheasant	115
5.1.2	Legal Status	115
5.1.3	Threats	116
5.1.4	Previous actions	116

5.2	The need for new actions for black-necked pheasant	118
5.3	Recommended action plan for black-necked pheasant	119
5.3.1	The vision	119
5.3.2	Realization of vision - aims and actions	119
5.3.2.1	Actions in Nestos Delta	120
	Political, legislative and administrative level	120
	Research level	120
	Management level	120
	Public awareness level	120
5.3.2.2	Actions for establishing populations in Hellas	121
	Political, legislative and administrative level	121
	Research level	122
	Management level	122
	Public awareness level	123
5.3.2.3	International actions	123
	BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	124